

KASTEEN ARMO

Mitä kaste merkitsee?

Kysymykseen: "Mitä kaste Sinulle oikein päivittäisessä elämässä merkitsee?" saa uskoviltakin ihmisiltä hyvinkin erilaisia vastauksia. Joku ns. uskovien kasteen kannalla oleva saattaa todeta, että kasteessa annoin julkisen tunnustuksen uskostani, mutta ei se nyt tänään minulle mitään sen kummempaa merkitse. Joku toinen luterilaisen kastekäsityksen omaava saattaa vastata yksi kantaan: "Ei yhtään mitään. Minulla ei ole mitään muistikuvaa omasta kasteestani. Se, että olen tullut uskoon ja elän Jeesuksen kanssa merkitsee minulle kaikkea." Yhteistä molemmille vastauksille on se, että tarvittaessa kumpikin saattaa lihalliseen kiivauteen asti puolustaa omaa kastekäsitystään ainoana oikeana, mutta käytännön kristillisyydessä kummallekaan kasteella ei näytä olevan mitään todellista merkitystä.

Toisenlaisiakin vastauksia saattaa kyllä onneksi kuulla. Joku saattaa iloisena todeta, että hänen pelastusvarmuutensa luja ja muuttumaton perusta on siinä, että hänet on kastettu. Joku saattaa taas yhtyä erääseen japanilaiseen nuoreen, joka kastettiin 17 vuotiaana. Hän kertoi, että vaikka hänelle ei mitään erikoista mielikuvaa tai voimakasta muistikivaa kasteesta olekaan, hän on joutunut huomaamaan, että hänen asenteensa tiettyihin asioihin muuttui kasteen seurauksena. Ennen maalliset huvit olivat olleet hauskoja, mutta kasteen jälkeen ne alkoivat tuntua niin kovin tyhjiltä ja tarkoituksettomilta.

Vastenmielisyys ja hämmennys

Itselleni kaste ei pitkään uskoontuloni jälkeenkään merkinnyt minulle oikeastaan yhtään mitään. Mutta sitten kohtasin kysymyksen erilaisista kastekäsityksistä ja sen lihallisen tavan, jolla uskovat niistä riitelevät ja koko kaste alkoi tuntua minusta lähes vastenmieliseltä. Miksi ihmeessä Herra ylipäänsä asetti kasteen omiensa keskinäisten suhteiden kompastuskiveksi?

Vastenmielisyyteni kastetta kohtaan lisääntyi entisestään, kun näin, miten monet kirkonmiehet julistavat kaikki kastetut autuaiksi aivan soikeina sille epäuskon ja synnin todellisuudelle, jossa valtaosa suomalaista kastetuista elää. Toisaalta asiaa ei kyllä yhtään edistänyt se ns. uskovien kasteen kannattajien tietty ylpeys, jolla he kertoivat, miten kaste avasi heille tien korkeampaan hengelliseen elämään, vaikka heidän lihallisuutensa oli yhtä ilmeistä kuin noiden luterilaisten harhaopettajienkin.

Kasteen suoritustavasta ja ajankohdasta käydään jatkuvasti kiistaa, mutta harvoin kuulee opetettavan, mitä Raamattu opettaa itse kasteen sisällöstä. Kun sitten yritin paneutua raamatulliseen ainekseen, vastenmielisyyteni vaihtui hämmennykseen. Aloin ymmärtää, kuinka vähän itse asiassa Raamatun salaisuuksia voinkaan ymmärtää. Kasteessa on sellaista, mikä tulee jäämään jokaiselle vilpittömälle Raamatun lukijalle salaisuudeksi.

Usko ja kaste pelastavat

Selkeätä Raamatussa on se, että kaste liitetään pelastukseen.

"Joka uskoo ja kastetaan pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen." (Mk. 16:16)

Vastaavasti Jeesus puhuessaan uudestisyntymisestä toteaa:

"Jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan." (Joh. 3:5)

Toisaalta kuitenkin tiedämme, että usko Jeesukseen sellaisenaan riittää pelastukseen. Kadotukseen tuomitsemisen syyksikään ei panna kasteen puutetta, vaan epäusko. Kun kaste toisaalta pannaan pelastuksen ehdoksi ja toisaalta usko Jeesukseen pelkästään riittää pelastukseen, niin joku saattaa kysyä: "Eikö Raamatun opetuksessa ole tässä kohden ristiriitaisuutta?" Itse asiassa tämä näennäinen ristiriitaisuus johtuu siitä, että kasteen sisältöä ei ymmärretä. Ja kun sitä ei ymmärretä ja toisaalta kuitenkin uskon merkitys tajutaan oikein, vaarana on kasteen aliarviointi tai jopa halveksunta, vaikka Jeesus nimenomaan liittää kasteen elämämme kaikkein tärkeimpään asiaan eli pelastukseen.

Kastevesi ja vedenpaisumus

Pietari liittää edelleen kasteen pelastukseen ensimmäisen kirjeensä kolmannessa luvussa:

...Jumalan pitkämielisyys odotti Nooan päivinä, silloin kun valmistettiin arkkiä, jossa vain muutamat, se on kahdeksan sielua, pelastuivat veden kautta. Tämän vertauskuvan mukaan vesi nyt teidätkin pelastaa, kasteena joka ei ole lihan saastan poistamista, vaan hyvän omantunnon pyytämistä Jumalalta Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksen kautta, hänen, joka on mennyt taivaaseen ja on Jumalan oikealla puolella; ja hänen allensa ovat enkelit ja vallat ja voimat alistetut. (1.Piet. 3:20-22)

Pietari toteaa siis aivan yksiselitteisesti, että vesi pelastaa meidät kasteena. Kastetta on tämän kohdan perusteella verrattu ikäänkuin Nooan arkkiin, johon astumalla eli uskomalla kasteen sisältöön, ihminen pelastuu synnin rangaistuksena tulevalta tuomiolta. Vaikka tämä tulkinta sisältääkin tiettyä totuutta, Pietari ei suinkaan kohdassa vertaa kastetta arkkiin, vaan veteen. Tulvavesi pelasti Nooan ja hänen perheensä, mutta ei suinkaan kuolemalta, vaan paljon pahemmalta. Kun vesi surmasi synnissään täysin Jumalasta eroon joutuneen ihmiskunnan, Nooa ja hänen perheensä pelastuivat tältä synnin turmelukselta ja epäuskolta, joka olisi voinut heidänkin sielunsa hukuttaa.

Kaste ei siis ole jonkinlainen puhdistusriitti, jolla päästäisiin eroon synnin tuottamasta saastasta, vaan hyvän omantunnon pyytämisenä se tunkeutuu koko pelastuksen ytimeen. Syntiähän ei voi saada anteeksi eikä omaatuntoa puhtaaksi, muuten kuin Jeesuksen Golgatan sovitustyön perusteella ja varassa. Kasteessa ei siis ole kysymys vain synnin ajallisten tai iankaikkisten seurausten välttämisestä, vaan pelastumisesta itse synnistä. Synti on siksi tuomittava ja hukutettava ja uuden elämän tulee tapahtua synnistä vapautettuna Jumalaa varten.

Yksi kaste: vesi ja Pyhä Henki

Tämän Pietarinkirjeen kohdan perusteella ei saa kuitenkaan tehdä sellaista johtopäätöstä, että kaste olisi pelkästään vesi. Kun hän liittää kasteeseen hyvän omantunnon pyytämisen Jumalalta Jeesuksen ylösnousemuksen kautta, niin hän asiallisesti osoittaa, että anteeksiantamusta pyytävän uskon ylösnousseeseen Kristukseen tulee kulkea käsi kädessä kasteveden kanssa. Näin ollen voimmekin todeta, että kun Uusi Testamentti puhuu kasteesta, se ei koskaan rajoitu pelkästään vedellä kastamiseen. Kristillinen kaste sisältää aina sekä vesikasteesta että Henki-kasteesta (Pyhän Hengen saaminen) osalliseksi tulon. Jälkimmäisen saanuthan on ihminen, jossa Pyhä Henki on synnyttänyt uskon ylösnousseeseen Kristukseen. Ilman Pyhän Hengen saamista yksikään ihminen ei voi omistaa pelastavaa uskoa.

Kasteen ja uskon järjestys

Paljon on kiivailtu siitä, missä järjestyksessä vesikaste ja Pyhän Hengen kaste eli Pyhän Hengen saaminen tapahtuvat. Itse olen pioneerilähetystyössä nähnyt, miten oikeassa Jeesus oli sanoessaan:

"Tuuli puhaltaa, missä tahtoo, ja sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee; niin on jokaisen, joka on Hengestä syntynyt." (Joh. 3:8)

Pyhä Henki on työssään ja toiminnassaan niin vapaa ja kaavoista riippumaton, että me emme yksinkertaisesti voi tässäkään vangita Hänen toimintaansa johonkin teologiseen järjestelmää. Olen nähnyt, miten joku on selvästi saanut Pyhän Hengen lahjan ja vasta sitten hänet on kastettu vedellä. Olen nähnyt, miten jo kastettu saa Pyhän Hengen lahjan. Olen vieläpä saanut nähdä, miten ilmeisellä tavalla ihminen on saanut Pyhän Hengen kasteensa hetkellä. Ratkaisevaa ei siis ole järjestys eikä edes näiden kahden asian ajallinen etäisyys, vaan se, että sekä vesikaste että Pyhän Hengen saaminen yhdessä muodostavat syvimmissä merkityksessä kristillisen kasteen.

Kaste liittää Jeesuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen

Kysellessämme, mitä kaste oikein merkitsee ja mikä on sen raamatullinen sisältö, meidän on syytä muistaa, että esimerkiksi Roomalaiskirjeen 6. luku, joka selvittää tätä, nimenomaan sisällyttää sekä vedestä että Hengestä syntymisen puhuessaan kasteesta. Jos erotamme nämä kaksi toisistaan, teemme väkivaltaa Raamatun sanalle.

1. Mitä siis sanomme? Onko meidän pysyttävä synnissä, että armo suureksi tulisi? 2. Pois se! Me, jotka olemme kuolleet pois synnistä, kuinka me vielä eläisimme siinä?

3. Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut?

4. Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niinkuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman.

5. Sillä jos me olemme hänen kanssaan yhteenkasvaneita yhtäläisessä kuolemassa, niin olemme samoin myös yhtäläisessä ylösnousemuksessa,

6. kun tiedämme sen, että meidän vanha ihmisemme on hänen kanssaan ristiinnaulittu, että synnin ruumis kukistettaisiin, niin ettemme enää syntiä palvelisi; 7. sillä joka on kuollut, se on vanhurskautunut pois synnistä.
8. Mutta jos olemme kuolleet Kristuksen kanssa, niin me uskomme saavamme myös elää hänen kanssaan,
9. tietäen, että Kristus, sittenkuin hänet kuolleista herätettiin, ei enää kuole: kuolema ei enää häntä vallitse.
10. Sillä minkä hän kuoli, sen hän kerta kaikkiaan kuoli pois synnistä; mutta minkä hän elää, sen hän elää Jumalalle.
11. Niin tekin pitäkää itsenne synnille kuolleina, mutta Jumalalle elävinä Kristuksessa Jeesuksessa.
12. Älköön siis synti hallitko teidän kuolevaisessa ruumiissanne, niin että olette kuuliaiset sen himoille,
13. älkääkä antako jäseniänne vääryyden aseiksi synnille, vaan antakaa itsenne, kuolleista eläviksi tulleina, Jumalalle, ja jäsenenne vanhurskauden aseiksi Jumalalle...
17. ...Mutta kiitos Jumalalle, että te...
18. ... synnistä vapautettuina olette tulleet vanhurskauden palvelijoiksi!...
22. ...Mutta nyt, kun olette synnistä vapautetut ja Jumalan palvelijoiksi tulleet, on teidän hedelmänne pyhitys, ja sen loppu on iankaikkinen elämä.

Kaste kuolemantuomiona

Paavali osoittaa ensiksikin, että kaste merkitsee ihmiselle kuolemantuomiota. Kastamistapa, jossa joko ihminen upotetaan kokonaan veteen tai sitä kuvaamaan hänen päänsä päälle valellaan vettä, osoittaa, että veden tehtävä on hukuttaa ihmisen synti, niinkuin vedenpaisumuksen vesi hukutti turmeltuneen ihmiskunnan. Yli kolme minuuttia veden alla merkitsee ihmiselle normaalisti hukkumista.

Raamatussa kuolema rangaistusta

Emme ymmärrä Raamattua oikein, jos ajattelemme, että kuolema merkitsisi elämän ja olemassaolon päättymistä. Kuolema on synnin palkka eli aina luonteeltaan rangaistus synnistä. Raamattu puhuukin kuolemasta ei suinkaan ulkopuolisen tarkkailijan asentein vaan aina itse kuolevan kannalta. Kun siis ihminen kuolee, hänen olemassaolonsa jatkuu, mutta hän joutuu kokemaan tuomion ja rangaistuksen synneistään.

Vastasyntyneetkin kuolevat

Kun siis joku viedään kastettavaksi tai joku menee kastettavaksi, se tarkoittaa, että hänen tunnustetaan ansaitsevan kuoleman. Hän on niin syntinen, että hänelle kuuluu kuolema ei vain ajallisessa vaan ennen kaikkea iankaikkisessa merkityksessä. Hän ansaitsee sen. Kun pieninet vastasyntyneetkin kuolevat, se on meille Jumalan puhetta heidän synninalaisuudestaan. Kun vastasyntynytkin viedään kasteelle, hänelle annetaan kuolemantuomio toisaalta siitä Adamin synnistä, joka hänenkin synnikseen luetaan ja toisaalta siitä synnynnäisestä syntisyydestä, jonka hän on vanhemmiltaan saanut osakseen.

Jeesuksen kuolemaan yhteen kasvaminen

Kasteen ihana evankeliumi on kuitenkin siinä, että se liittää meidät Jeesuksen kärsimiseen ja kuolemaan siinä määrin, että Paavali kirjoitti, että Kristukseen kastettu on kasvanut yhteen Jeesuksen kuolemiseen ja hautaamiseen. Se merkitsee sitä, että kastettavan kuolemantuomio pannaankin toimeen Jeesukselle. Rangaistus, joka kuuluisi meille annetaankin Jeesukselle, mutta sillä tavalla, että voimme sanoa, että Hänen kuolemansa oli minun kuolemani. Olen jo kuollut kuolemani. Tästä syystä Jeesus sanookin: "Yksikään joka elää ja uskoo, ei ikinä kuole." Jeesukseen yhteenkasvaneen kuolema on jo siis takanapäin, Golgatan ristillä. Rangaistusmerkityksessä kuolemaa ei ikinä enää hänelle tule. Tämän ajallisen ruumiin vaihtaminen uuteen ylösnousemusruumiiseen ei ole raamatullisessa merkityksessä enää kuolemaa, vaan elämän portti.

Synnistä pois kuoleminen

Kun Paavali kirjoitti, että Kristukseen kastettu on kuollut pois synnistä, se ei tarkoita, että synti olisi kuollut, vaan että hän itse on kuollut synnin tuomitsevalle ja rankaisevalle seuraamukselle. Mutta juuri vapautus synnin syyttävästä ja tuomitsevasta otteesta merkitsee pääsyä armon alle, pysyvään armotilaan, jossa ihminen saa Pyhän Hengen voimassa antaa itsensä ja jäsenensä Jumalan vanhurskauden käyttöön.

Kaste liittää Jeesuksen ylösnousemukseen

Tähän liittyy tietysti se, että kun kastevedestä kuitenkin noustaan ylös, sillä kuvataan Jeesuksen ylösnousemusta. Kaste liittääkin ihmisen Jeesuksen ylösnousemukseen, sillä tavalla, että siitäkin sanotaan, että olemme yhteenkasvaneet Kristuksen ylösnousemukseen. Jos pää on noussut kuolleista, niin koko ruumis on myös noussut uuteen elämään. Näin kristillisyyden on Jeesuksen uutta ylösnousemuselämää uskovan elämässä. Ja yhtä varmasti kuin pää on noussut taivaaseen, on myös Kristuksen ruumis lopullisesti nouseva taivaalliseen kirkkauteen.

Ristiinnaulittu liha

Ennen kastetta (vesi ja Henki) ihminen oli siis kokonaan synnin syyllisyyden sitoma ja synnin orja, niin ettei hänellä ollut mitään muuta vaihtoehtoa kuin jatkuvasti tehdä syntiä. Kasteessa Kristuksen kuolemaan sidotuilla ei ole enää tuomiota synneistään eikä siitä pahasta vaikutuksesta, jota liha yhä vaikuttaa. Lihakin on ristille lyöty, mikä tarkoittaa, että kaikki ne syntiset ajatukset, himot ja teot, jotka se yhä uskovan elämässäkin aiheuttaa, ovat jo etukäteen saaneet tuomionsa ja rangaistuksensa Golgatan ristillä.

Vapaa valitsemaan synnin ja vanhurskauden välillä

Kasteessa Kristuksen ylösnousemukseen yhteenkasvaneen sydämeen on annettu uusi Pyhän Hengen elämä. Näin ollen uskova on vapaa tekemään valintoja joko siten että hän antaa jäsenensä lihan käyttöön tai niin että hän antaa jäsenensä, ajatuksensa, tunteensa, voimansa ja lahjansa Jumalan vanhurskauden käyttöön.

Kasteen kautta "synnistä vapautettu" ei ole siis synnitön, sillä hänessä asuu yhä liha eli syntinen luonto, mutta kasteen armon tähden, sen tähden, että

hänet on liitetty Kristukseen, hän voi Pyhän Hengen voimassa kuolettaa ja hillitä lihan tekoja ja voi myönteisesti antaa itsensä Jumalan käyttöön ja pyhitykseen, kilvoituselämään. Kristillinen taistelu syntiä vastaan ja voitto siitä ja eläminen Herrassa alkaa siis kasteesta, jolla ihmisen sidotaan Jeesuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen. Kasteella voi siis olla aivan suunnattoman suuri merkitys päivittäisessä uskonkilvoituksessa niinkuin Lutherkin opetti.

Ajattele itsestäsi oikein

Kun Paavali kehotti uskovia "pitämään" itseään synnille kuolleina ja Jumalalle elävinä Kristuksessa Jeesuksessa, sana pitää ei suinkaan tarkoita ponnistellen yrittämistä tai käskyjen pitämistä, vaan sana alkukielessä tarkoittaa "ajattelua". Ajatelkaa itsestänne oikein! Te olette kasteen kautta Kristukseen yhteenkasvaneet, ajatelkaa itseänne sellaisiksi, joille ei mitään rangaistusta ja tuomiota tule ja tehkää siitä sitten myös johtopäätökset käytännölliseen elämäänne. Saatte lähteä elämään uutta elämää Jeesuksen ylösnousemusvoimassa.

Yksi kaste: vain Yksi on kastettu

Eräässä merkityksessä voidaankin sanoa, että kasteen sanan syvimmissä merkityksessä on kokenut vain Jeesus Kristus kuolemassaan ja kärsimyksessään. Meidän kasteemme on vain yhteenkasvamista hänen kasteeseensa ja sen koko hedelmän ja lahjan omaksi saamista. Meidän ei tarvitse kokea sitä kastetta, josta Jeesus itse sanoi:

49. Tulta minä olen tullut heittämään maan päälle; ja kuinka minä tahtoisinkaan, että se jo olisi syttynyt! 50. Mutta minä olen kasteella kastettava, ja kuinka minä olenkaan ahdistettu, kunnes se on täytetty! (Luuk. 12:49-50)

Jeesuksen kaste ei siis tapahtunut suinkaan silloin, kun Johannes Kastaja kastoi Hänet Jordanilla, vaikka se viittasikin tulevaan. Varsinainen kaste tapahtui vasta Golgatan ristin tuskissa ja kuolemassa, kun Isä hukutti oman Poikansa meidän sijastamme, meidän syntiemme vuoksi. Jeesukselle tämä Golgatan kaste oli suunnattoman ahdistavaa jo etukäteenkin. Mutta silti Hän kuuliaisuudessa Isälle ja rakkaudesta meitä kohtaan kulki Golgatan tien loppuun asti.

Tulta heittävä Jeesus

Mutta Jeesuksella oli myös kirkkaana ja selkeänä päämäärä, johon Hän pyrki: *"Tulta minä olen tullut heittämään maan päälle."* Jeesus halusi heittää Pyhän Hengen tulen palamaan maan päällä ihmissydämiin. Mutta Pyhän Hengen lahjaa ei voi antaa muuta kuin Kristuksen uhrilla vanhurskautettuun sydämeen. Golgatan veren ja ylösnousemuksen täytyi tapahtua ennen kuin Pyhän Hengen lahjaa voitiin vuodattaa. Pietari kuvaa helluntaisaarnassaan asiaa: (Apt. 2)

33. Koska hän siis on Jumalan oikean käden voimalla korotettu ja on Isältä saanut Pyhän Hengen lupauksen, on hän vuodattanut sen, minkä te nyt näette ja kuulette.

Kun Jeesus oli sovittanut ihmiskunnan synnit verellään, Hänet korotettiin ylösnousemusruumiissa Isän oikealle puolelle. Taivaassa Hän sai ottaa vastaan Isän lupaaman Pyhän Hengen vuodatettavaksi kaiken lihan päälle. Ja niin Jeesus vuodatti Pyhän Hengen helluntaina. Jumalan Karitsa on se, joka kastaa Pyhällä Hengellä ja tulella, niinkuin Johannes Kastaja sanoi.

Pääsiäinen ja helluntai

Vedellä Kastamisen ja Hengellä kastamisen suhde on siis täsmälleen sama, kuin Jeesuksen kärsimisen, kuoleman ja ylösnousemuksen suhde Pyhän Hengen vuodattamiseen. Kasteen sisältö on Jeesuksen ristin ja voiton sisältö. Pyhä Henki tuo nyt kasteen sisällön uskon kautta ihmisen sydämeen asti uudestisyntymisessä. Vaikka vanhurskauttaminen, Jumalalle kelpaavaksi julistaminen, tapahtuukin ajallisesti samalla hetkellä kuin uudestisyntyminenkin, ne ovat loogisesti samassa järjestyksessä kuin pääsiäinen ja helluntai. Pääsiäisen vuoksi on helluntai, vain Jeesuksen uhrilla vanhurskautettu sydän voi ottaa vastaan Jumalan oman elämän Pyhässä Hengessä. Vesikasteen ja Pyhän Hengen saamisen erottaminen toisistaan on yhtä mahdotonta kuin Golgatan uhrin ja helluntain lahjankin.

Usko kasteen sisällykseen

Kun siis Raamattu toisaalta sanoo, että "joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu", ja toisaalta "joka uskoo Herraan Jeesukseen, pelastuu", nämä lauseet eivät ole vähääkään ristiriidassa keskenään. Kasteenhan sisältö on juuri Jeesuksen uhri ja Hänen voittonsa kuolemasta. Jos siis uskot Jeesukseen, uskot oman kasteesi sisältöön. Ne, joita ei vielä ole kastettu, mutta jotka kuitenkin jo uskovat Jeesukseen, uskovat siis tulevan kasteensa sisältöön. Ne, jotka on jo kastettu ja jotka sitten uskovat Jeesukseen, he uskovat oman kasteensa sisältöön, Herran Jeesuksen pelastustekoihin.

Jeesuksen kaste Jordanilla

Silloin Jeesus tuli Galileasta Jordanille Johanneksen tykö hänen kastettavakseen. Mutta tämä esteli häntä sanoen: "*Minun tarvitsee saada sinulta kaste, ja sinä tulet minun tyköni!*" Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "*Salli nyt; sillä näin meidän sopii täyttää kaikki vanhurskaus*". Silloin hän salli sen hänelle. Kun Jeesus oli kastettu, nousi hän kohta vedestä, ja katso, taivaat aukenivat, ja hän näki Jumalan Hengen tulevan alas niinkuin kyyhkysen ja laskeutuvan hänen päällensä. Ja katso, taivaista kuului ääni, joka sanoi: "*Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt*".(Mt. 3:13-17)

Johanneksen kaste ja kristillinen kaste

Kristillinen kaste asetettiin vasta Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen lähetyskäskyn antamisen yhteydessä siitä syystä, että vasta Jeesuksen kärsiminen ja kuolema, hautaaminen ja ylösnousemus antoivat kasteelle sisällön. Johannes Kastajan kastetta ei missään vaiheessa samaistettu kristilliseen kasteeseen. Apostolien tekojen 19. luku kertoo, miten Johannes Kastajan kasteella kastetut kastettiin uudelleen kristillisellä kasteella. Miksi sitten Jeesuskin kastettiin Johanneksen kasteella ja missä suhteessa se on kristilliseen kasteeseen, joka liittyy ihmisen Jeesuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen? Mikä oli se vanhurskaus, joka vaati Jeesuksen kastamista Jordanissa? Ja mitä Jeesuksen kaste silloin merkitsee meille?

Johannes: tiivistetty Vanha Testamentti

Johannes Kastajaa voidaan täydellä syyllä nimittää yhteen henkilöön tiivistetyksi Vanhaksi Testamentiksi. Hänen tehtävänsä oli toisaalta julistaa Jumalan lakia sen äärimmäisessä terävyydessä. Johannes ei tyytynyt vain julistamaan sitä, vaan hän kohdisti kaikki lainvaatimukset kaikkein ankarimmin omaan itseensäkin. Vaikka hän ei toiminnassaan tehnyt ainoatakaan ihmettä, hänen julistuksensa äärimmäinen terävyys ja totuudellisuus veti valtaiset ihmisjoukot häntä kuulemaan. Johanneksen julistama laki murskasi hänet itsensäkin siinä määrin, että ellei hänellä olisi ollut Vanhan Testamentin hyvää uutista tulevasta Messiaasta, vapauttaja Kuninkaasta tuotavanaan, hänkin olisi sortunut lain vaatimusten edessä. Kun hän sitten saattoi eräänä päivänä osoittaa Jeesusta, hän kutsui Jeesusta Jumalan Karitsaksi, sillä hän ymmärsi, että koko Vanhan Testamentin laki vaati ja lupasi Jumalan itsensä valmistamaan Uhrikaritsaa, joka kykenisi ottamaan pois ei vain maailman, vaan myös hänen omat syntinsä.

Johanneksen tietoisuus omasta syntisyydestään ilmeni siinä, että hän ei olisi pitänyt itseään arvollisena kastamaan Jeesusta. Johannes tiedosti myös oman kasteensa vähäpätöisyyden Jeesuksen rinnalla, kun hän totesi, että toisin kuin hän, joka kastoi vedellä parannukseen, Jeesus oli kastava ihmiset Pyhällä Hengellä. Näin Johanneskin osoitti, että Pyhän Hengen saaminen on olennainen osa kristillistä kastetta.

Parannuksen kaste

Johannes määritteli oman kasteensa parannuksen kasteeksi. Hän kastoi vain ne, jotka tunnustivat syntinsä. Näin Johanneksen kasteen ydin ei ole siinä, että se kykenisi tarjoamaan pelastusta, vaan se oli julkista tunnustautumista siihen, että kastettava oli rikkonut Vanhassa Testamentissa Jumalan ilmoittaman lain ja että hän syntisenä ansaitsi tulla hukutetuksi, niinkuin Nooan aikuinen ihmiskuntakin. Toisaalta Johanneksen kaste merkitsi jäämistä sen odotuksen varaan, että Jumala on omien lupauksensa mukaan valmistava Messiaassa pelastajan, joka ei tulisi vain jonkinlaisena poliittisena vapauttajana, vaan tulisi pelastamaan ihmiset heidän synneistään. Näin Johanneksen kaste valmisti ihmisiä kristilliseen kasteeseen. Vaikka laki eikä syntien tunnustaminen parannuksessa itsessään ei kykene ketään pelastamaan, ne ajoivat ihmisiä Kristuksen luo. Näin Johannes valmisti kansaa vastaanottamaan pelastuksen Jeesuksessa.

Kaste lakiin ja kaste evankeliumiin

Koska Johanneksen kaste liittyy ihmisen Jumalan vanhurskaaseen lakiin, sen sisältö kuuluu myös osana kristilliseen kasteeseen. Siinäkin ihminen tunnustautuu kuoleman ansaitsevaksi. Mutta kristillinen kaste liittyy meidät kuitenkin ensisijassa evankeliumiin. Kristillinen kaste ei siis ole vain kuolemantuomio, vaan se lahjoittaa myös tämän tuomion loppuun kärsittyinä Jeesuksen kärsimyksessä ja kuolemassa ristillä. Kun Johanneksen kaste viittaa tulevaan pelastukseen siinä, että kastevedestä nousee elävänä, vaikka olisikin ansaittu kuolema, kristillinen kaste ei vain lupaa ylösnousemuselämää, vaan antaa sen liittämällä ihmisen Jeesukseen ja Hänen ylösnousemuselämäänsä.

Lain tutkima Jeesus

Jeesuksen kaste Johanneksen kasteella tarkoittaa meidän kannaltamme ensinäkin sitä, että Jeesus suostui viimeisintä myöten Jumalan pyhän lain tutkittavaksi ja tuomittavaksi. Koko Hänen hiljainen vaelluksensa Nasaretin Puuseppänä ja veljiensä ja perheensä elättäjänä Joosefin kuoleman jälkeen alistetaan nyt Jumalan pyhän lain kirkkaimpaan valokeilaan ja sen tutkittavaksi. Kun sitten Isä sanoi: "Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt", Hän antoi tunnustuksen siitä, että Jeesuksen vaellus oli ollut täydellinen lain vaatimusten valossa ja täydellinen kuuliaisuus Isälle oli tuottanut Isän mielisuosion eli hyväksynnän.

Isä hyväksyy Jeesuksessa

Meidän kannaltamme tällä asialla on suuri merkitys kristillisen kasteen kautta. Kun siinä lahjoitetaan meille itsellemme koko Jeesus Kristus, saamme myös omaksemme sen täydellisen lainkuuliaisuuden, jota Jeesus osoitti. Kasteessa saadun lahjan perusteella voimme siis uskossa ottaa vastaan omalle kohdallamme nuo sanat: "Olet Jumalan rakas lapsi, johon Isällä on mielisuosio, jonka Isä hyväksyy." Jeesuksen aktiivinen laintäyttäminen tulee Häneen yhteenkasvaneen omaisuudeksi. Kaste ei siis tarjoa vain syntien anteeksiantamusta Jeesuksen passiivisen eli meidän sijaisenamme kärsivän uhrin perusteella, vaan myös aktiivisen Jumalalle kelpaavan elämän, jonka Hän eli meidän sijaisenamme.

Jordanilta Golgatalle

Kun Johanneksen kaste oli parannuksen kaste, jonka saivat ne, jotka tunnustivat omat syntinsä, miksi Jeesuksen synnittömän täytyi käydä tälle syntisten kasteelle. Käsittääkseni kysymys oli siitä, että Jeesuksen tie meidän sijaiskärsijänämme alkoi juuri Jordanilta. Hän ei mennyt veteen tunnustamaan omia syntejään, vaan tunnustamaan ihmiskunnan synnit omikseen lähteäkseen kantamaan niiden vastuun loppuun asti. Jeesus ikäänkuin keräsi ne synnit, jotka Johanneksen kasteen saaneet olivat Jumalan lain mukaisesti tunnustaneet ja lähti kulkemaan niiden kanssa Golgatalle.

Vanhurskauden täyttäminen

"Kaiken vanhurskauden täyttäminen" Jeesuksen kasteessa Jordanilla liittyy myös siihen, mitä Paavali kirjoittaa Jeesuksen sovitustyön ja vanhan liiton aikaisten, mutta erilaisin uhrein peitettyjen syntien anteeksisaamisen suhteesta.

...Kristuksen Jeesuksen Jumala on asettanut armoistuimeksi uskon kautta hänen vereensä, osoittaaksensa vanhurskauttaan, koska hän oli jättänyt rankaisematta ennen tehdyt synnit jumalallisessa kärsivällisyydessään,...
(Room. 3:24-26)

Jeesus otti siis kantaakseen myös Vanhan liiton aikaiset synnit, jotta Jumalan oikeudenmukaisuus ja vanhurskaus, joka vaatii jokaiselle synnille tuomion ja rangaistuksen, tulisi voimaan. Jumala ei voi antaa anteeksi ilman sovitushria, ilman Jeesuksen veren vuodattamista. Kun Jumala suuressa kärsivällisyydessään oli luvannut anteeksiantamuksen vanhassa liitossa eläinuhrien kautta, kysymys oli vain viittaamisesta Jeesuksen tulevaan

veriuhuriin Golgatalla. Golgatan tulevasta uhrista eläinuhrit tulivat voimaan. Jotta siis Jumalan vanhassa liitossa osoittama armo ei olisi ristiriidassa Hänen pyhän oikeudenmukaisuutensa kanssa Jeesuksen tuli ottaa kaikki menneisyyden synnitkin kantaakseen. Se taas alkoi Jordanilta. Näin "kaikki Jumalan vanhurskaus" täytettiin.

Kaste Pyhän Kolminaisuuden nimeen

Jeesuksen kaste Jordanilla on edelleenkin kuva tulevasta kristillisestä kasteesta siinä mielessä, että kasteelta nousseen Jeesuksen päälle laskeutui Pyhä Henki kyyhkysen muodossa ja Isä vakuutti rakkautensa omaan Poikaansa. Kristillisessä kasteessa Jeesukseen yhteenkasvaneen ihmisen pelastumisessakin on kysymys koko Pyhän Kolminaisuuden toiminnasta. Pyhä Henki laskeutuu kastetun päälle. Jeesuksella oli jo Pyhästä Hengestä sikiämisen perusteella täysi Pyhän Hengen täyteys, mutta Jordanin kasteella Jumala ilmoitti, että Jeesus on kastava Pyhällä Hengellä. Ilman Pyhää Henkeä ei ole mahdollista elää kristittyinä.

Kaste ja tehtävä

Pyhä Henki antaa myös varustuksen sitä tehtävää varten, johon Jeesukseen kasteessa yhteenkasvaneet lähetetään. Jeesus lähti toteuttamaan sovitustyötään Pyhässä Hengessä. Herran oma on kutsuttu viemään kaikkeen maailmaan Hänen sovitustyönsä lahjaa, pelastusta uskon kautta evankeliumiin. Mutta vain Pyhän Hengen voimassa ja johdatuksessa tämä työ on mahdollista.

Kaste ja seurakunta

Sillä niinkuin ruumis on yksi ja siinä on monta jäsentä, mutta kaikki ruumiin jäsenet, vaikka niitä on monta, ovat yksi ruumis, niin on Kristuskin; sillä me olemme kaikki yhdessä Hengessä kastetut yhdeksi ruumiiksi, olimmepa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, ja kaikki olemme saaneet juoda samaa Henkeä. (1.Kor. 12:12-13)

Monen ihmisen mielikuvassa kaste on muuttunut jonkinlaiseksi seurakunnan tai kirkkokunnan jäsenyyteen liittäväksi riitiksi tai toimenpiteeksi. Raamattu osoittaa kuitenkin selkeästi, että ihminen tulee Kristuksen seurakunnan eli kaikki kirkkokunnat ylittävän Jumalan valittujen seurakunnan jäseneksi siten, että hänet liitetään seurakunnan Päähän eli Kristukseen. Seurakuntaruumiin jäsenten keskinäinen suhde määräytyy niiden suhteesta seurakunnan Herraan. Koska toisaalta juuri kaste (vesi ja Henki) liittää ihmisen Jeesukseen Kristukseen, kasteen merkitys seurakunnan yhteyden kannalta on tietenkin keskeinen. Pyhässä Hengessä pelastetut on siis kastettu yhdeksi ruumiiksi. Mutta jälleen tässä edellytetään sekä vesikasteen että Pyhän Hengen saaminen eli koko kristillinen kaste. Pelkkä vesikasteen saaminen ei liitä ihmistä vielä Jumalan seurakuntaan, vaikka hänet saatettaisiinkin sen perusteella rekisteröidä jonkin seurakuntaorganisaation jäsenyyteen.

Lopuksi

Kristillinen kaste, vedestä ja Hengestä, liittää ihmisen Jeesukseen Kristukseen, uudestisyntyyttää hänet, antaa hänelle vahvan vakuutuksen siitä, että pelastusvarmuus lepää Jeesuksen valmiin työn varassa, vapauttaa hänet

synnin vallasta palvelemaan elävää Jumalaa, antaa hänelle tehtävän viedä sovituksen sanaa kaikkeen maailmaan ja liittää hänet yhteen Kristuksen ruumiiseen seurakuntaan.

Kun siis Paavali puhuu "yhdestä uskosta ja yhdestä Herrasta ja yhdestä kasteesta" hän tarkoitti edellä kuvattua kristillistä kastetta sen koko täyteydessään. Kaiken edellä kuvaamani raamatullisen aineksen suhteen kaste on täysin yhteinen jokaisen pelastuneen ihmisen elämässä, vaikka kasteen henkilökohtaisessa ymmärtämisessä olisimme kuinka alkutaipaleella. Ruokaa ei tee ravitsevaksi se, että ymmärrämme sen koostumuksen täysin oikein, vaan se, että se nautitaan. Kasteenkaan armo ei ole siinä kuinka paljon sen salaisuutta ymmärrämme, vaan siinä, omistammeko ja otammeko vastaan Herran Jeesuksen yhteyden, jonka kaste meille antaa.

Teemme kohtalokkaan erehdyksen, jos eristämme vesikasteen ja Pyhän Hengen kasteen (= Pyhän Hengen saaminen) toisistaan, vaikka ajallisesti ne saattavat olla hyvinkin kaukana toisistaan. Toisen suuren erehdyksen teemme, jos panemme Pyhän Hengen ajattelussamme sellaisiin kaavoihin, joille Raamattu ei anna mitään oikeutusta. Kolmas suuri erehdys tapahtuu, kun kasteesta puhutaan jollain tavalla Jeesuksesta erillisenä asiana, joko toimituksen tai ihmisen omana toimenpiteenä. Kaste ilman henkilösuhdetta Jeesukseen Kristukseen ei ole mikään kristillinen kaste.

Kastekäytäntö on sivuasiasia, kun aletaan ymmärtää kasteen ihana sisältö ja siitä käsin aletaan kysellä, missä ja milloin ja miten ihmisiä tulee kastaa. Jeesuksen käsky kuuluu mennä tekemään kaikki kansat opetuslapsiksi kastamalla heitä ja opettamalla heitä pitämään kaikki, minkä Jeesus käski omiensa pitää. Kaste itsessään ei ole sivuasiasia, sillä muuten Jeesus ei olisi nimen omaan käsenyt kastaa ihmisiä Pyhän Kolminaisuuden nimeen eli Pyhän Kolminaisuuden koko olemuksen rikkauden yhteyteen.